

Lupainsinööri Tommi Järvinen
Ympäristö- ja lupapalvelut
Rakennusvalvontayksikkö
Porin kaupunki

Viite: Lausuntopyyntöne 3.2.2020

**Asia: Entisen Satakunnan Auto Oy:n toimitalon purkaminen osoitteessa
Katariinankatu 30 (609-9-67-1)**

Porin kaupunki hakee purkamislupaa vuodesta 1997 omistamansa entisen Satakunnan Auto Oy:n kivirakenteisen, osin 1- ja osin 2-kerroksinen toimitalon purkamiseen osoitteessa Katariinankatu 30 kiinteistöllä 609-9-67-1. Syyksi purkuaikeelle lupahakemuksessa ilmoitetaan, että rakennus on ränsistynyt ja osin jo sortunutkin. Rakennuksen ilmoitetaan olleen ”*vähäisellä käytöllä 1970-2000, jolloin käyttö loppui kokonaan rakennuksen vaarallisuuden vuoksi, rakennus on kylmillään. Rakennukselle ei ole käyttötarkoitusta. Rakennuksella on ollut myös polttoaineen jakelua, päättyen 1970 luvulla. Rakennuksen ympäristölleen vaarallisuuden vuoksi rakennus tulisi purkaa.*”

Rakennus, jolle purkamislupaa haetaan, on rakennettu kahdessa vaiheessa vuosina 1925 ja 1938. Katariinankadun suuntaisen, tyyliltään klassistisen osan rakennutti porilainen Metallitehdas Kalske toimitiloikseen vuonna 1925. Metallitehdas Kalske valmisti erilaisia vaski- ja messinkitöitä ja teki peltikattoja. Yrityksen erikoisalaa olivat kahvipannut. Tämän lisäksi Kalske toi maahan ja korjasi Chrysler- sekä Dodge -autoja ja harjoitti polttoaineen jakelutoimintaa. Rakennuksen suunnitteli porilainen rakennusmestari Hjalmar Sirén, joka oli aikanaan arvostettu ja tuottelias suunnittelija. Hän on piirtänyt mm. suuren määrän Rosenlew -yhtiön rakennuksia ja tässä tehtävässä myös mm. Yyterin kartanon päärakennuksen nykyisen, klassistisen asun. Sirén oli mukana myös Porin vuonna 1928 valmistuneen suojeluskuntatalo Karhulinnan suunnittelussa.

Satakunnan Auto Oy osti konkurssin jälkeen Kalskeen kiinteistön vuonna 1929. Kaupan jälkeen Katariinankatu 30:een sijoitettiin täyden palvelun autohuolto korjaamoineen ja bensiniasemineen. Vuonna 1938 huoltamo laajennettiin vinkkelin muotoisella, pulpettikattoisella osalla, johon tuli yhden maanpäällisen kerroksen lisäksi kellarikerros. Tyyllisesti funktionalismia edustavaan laajennusosaan tuli autohuoltotiloja. Laajennusvaiheen jälkeen koko rakennus rapattiin. Tämän jälkeen rakennuksessa on tehty lukuisia pienempiä muutoksia.

Satakunnan Auton toimitiloina tunnettu kivinen verstasarakenus on osa 1920-luvun alussa kaavoitetun ja rakennetun uuden 9. kaupunginosan alkuperäistä ja hyvin yhtenäistä rakennuskantaa. Ulkoisesti varsin alkuperäisenä säilynyt ja alun perin tyylikäs osin klassistinen, osin funktionalistinen rakennus on olennainen osa kaupunginosan rakennuskantaa.

Rakennus ei kuulu mihinkään valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön kokonaisuuteen. Porin kantakaupungin yleiskaavassa, joka on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 10.12.2007, Satakunnan Auton tontti on osa keskustatoimintojen aluetta (C), johon ei kohdistu muita määräyksiä. Alueen varsin iäkäs asemakaava on vuodelta 1993. Vain yhtä tonttia koskevassa asemakaavassa ei ole suojelumerkintöjä. Tontti osoitetaan asuin-, liike- ja toimistorakennuksille (AL). Rakennusoikeutta on 1500 m², kaksikerroksiselle, pohjapinta-alaltaan nykyisen rakennuksen kokoiselle rakennukselle.

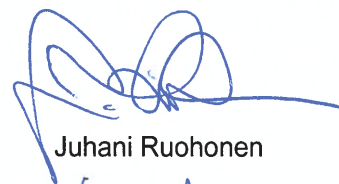
Alueen asemakaavan uudistamista valmisteltiin 2000-luvun alussa, mitä varten 9. kaupunginosan (Riihiketo) länsiosissa tehtiin rakennusinventointi vuonna 2008 (Olli Joukio/Satakunnan Museo). Rakennuksia ei inventoinnissa ole luokiteltu, eikä arvotettu suojelua silmällä pitäen. Kaavatyö ei myöskään ole edennyt.

On erittäin valitettavaa, että Porin kaupunki on yli 20 vuotta jatkuneen omistusvaiheensa aikana jättänyt Riihikedon länsiosan rakennuskokonaisuuteen olennaisesti kuuluvan rakennuksen täysin hoitamatta ja laiminlyönyt välttämättömimmätkin kunnostustoimet. Kuten purkamislupahakemuksen liitteenä olevasta valokuvasta käy ilmi, on vuoden 1938 laajennusosan katto vuotanut jo pahoin. Viime vuodet rakennus on ollut kokonaan vailla käyttöä. Viimeiset käyttäjät ovat lähteneet rakennuksesta vuoteen 2010 mennessä. Rakennuksen pelastaminen ei liene enää kohtuullisin toimenpitein mahdollista. Museo ei vastusta purkamisluvan myöntämistä.

Satakunnan Museo

Museonjohtaja

Tutkija

Juhani Ruohonen

Liisa Nummelin

Tiedoksi

Varsinais-Suomen ELY-keskus/kirjaamo, Päivi Valkama
Museovirasto/kirjaamo